

DIGITALIZACIJA LOKALNE BAŠTINE

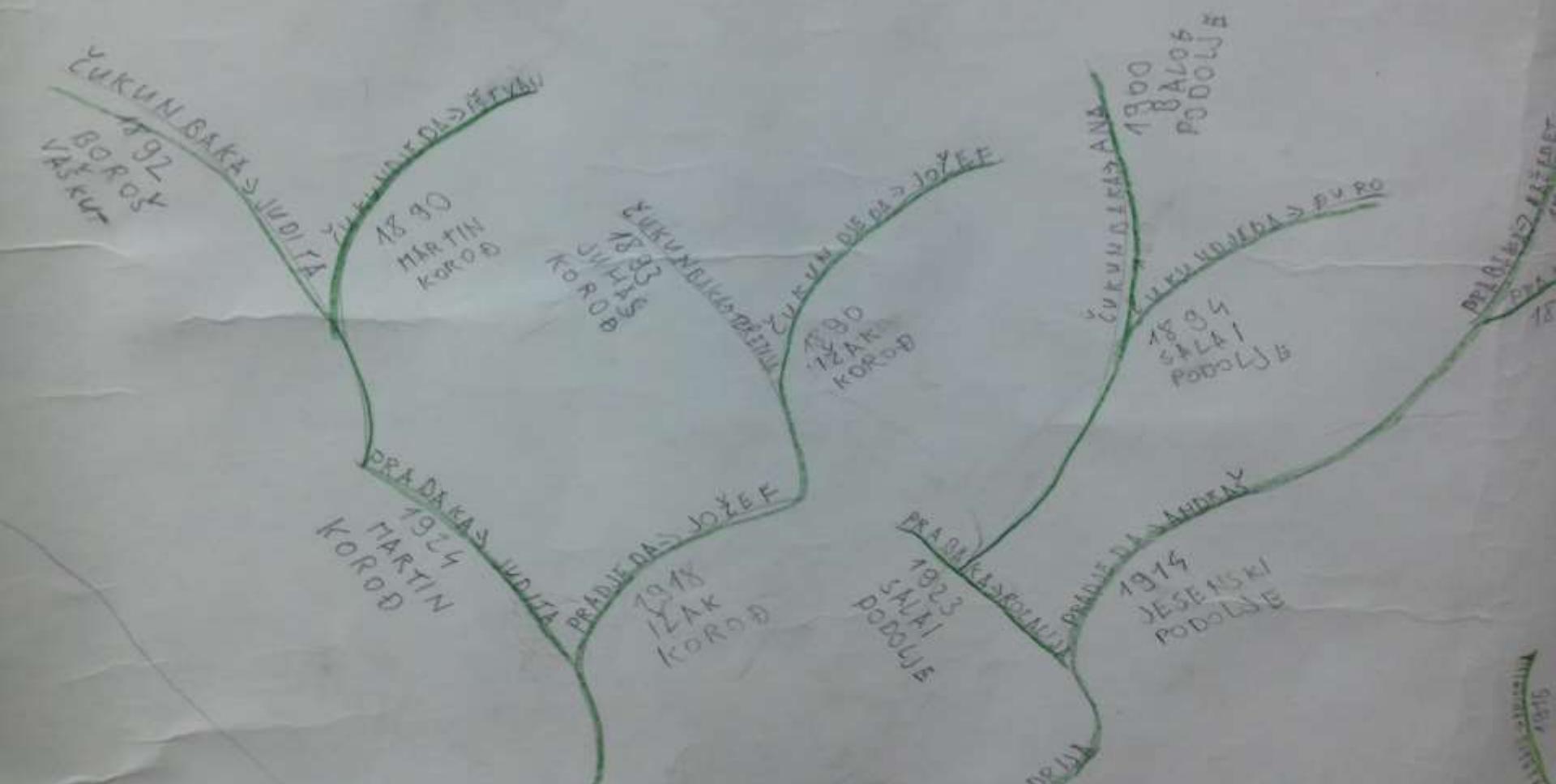
Projekt Osnovne škole Popovac
voditelj: Željko Predojević

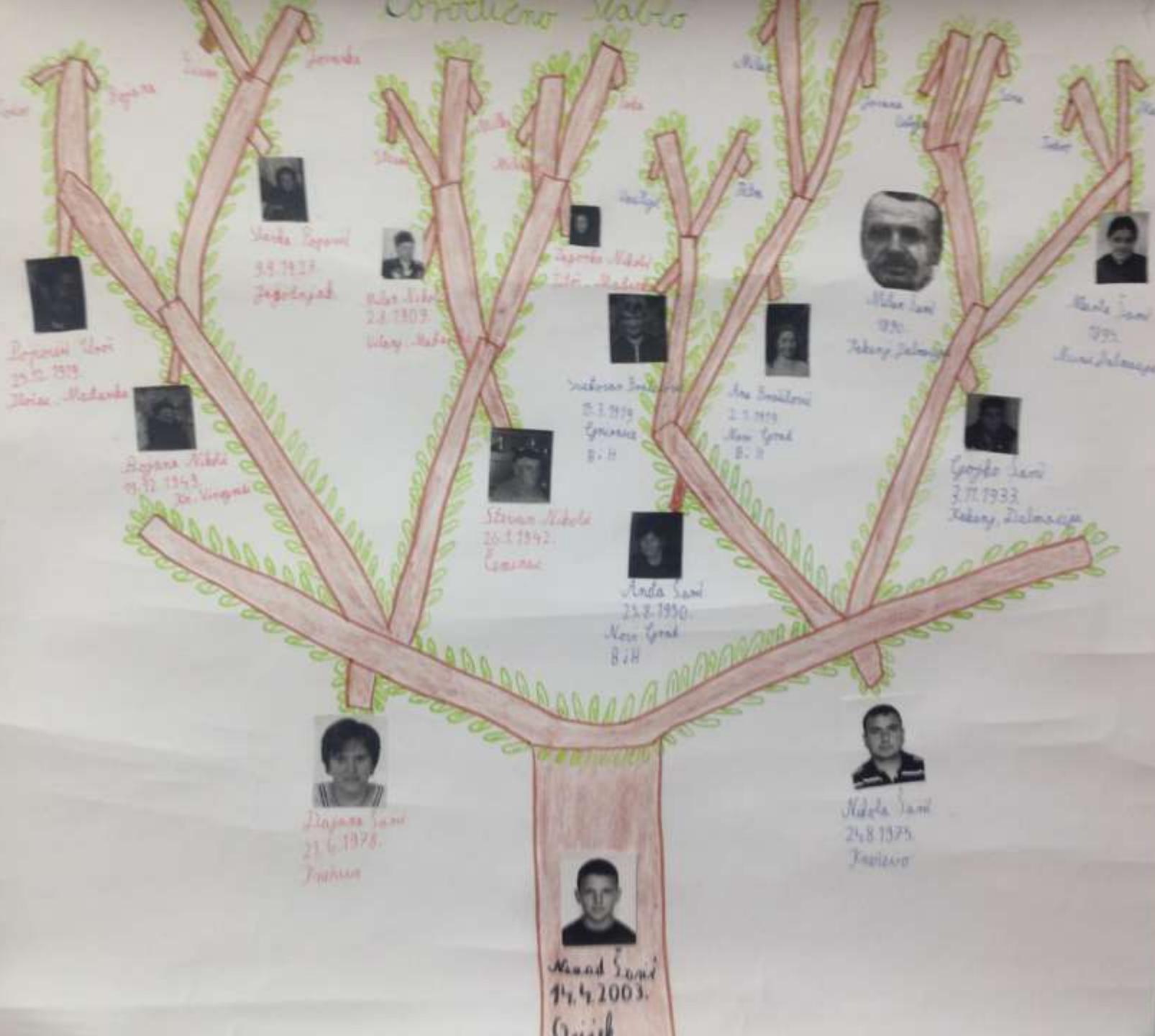
Digitalizacija lokalne baštine

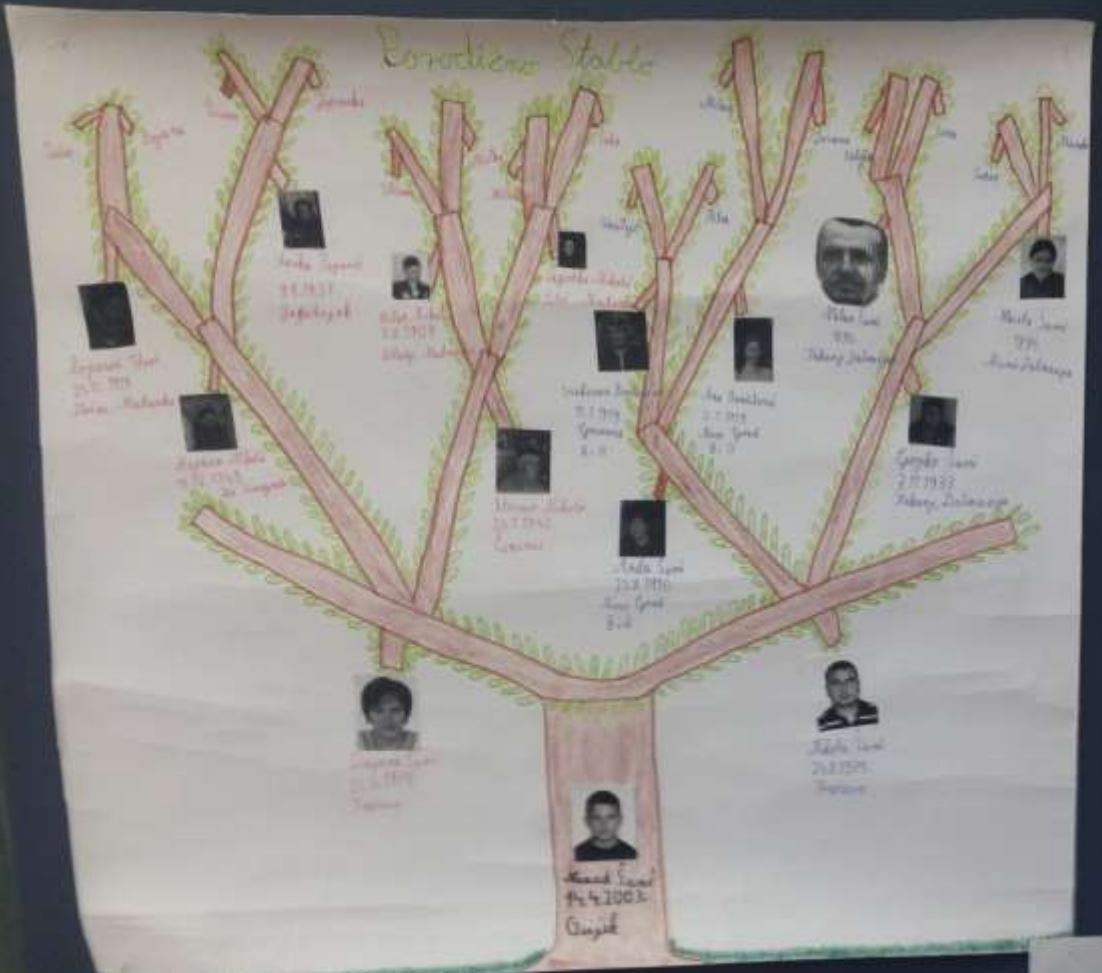
□ Ciljevi projekta jesu:

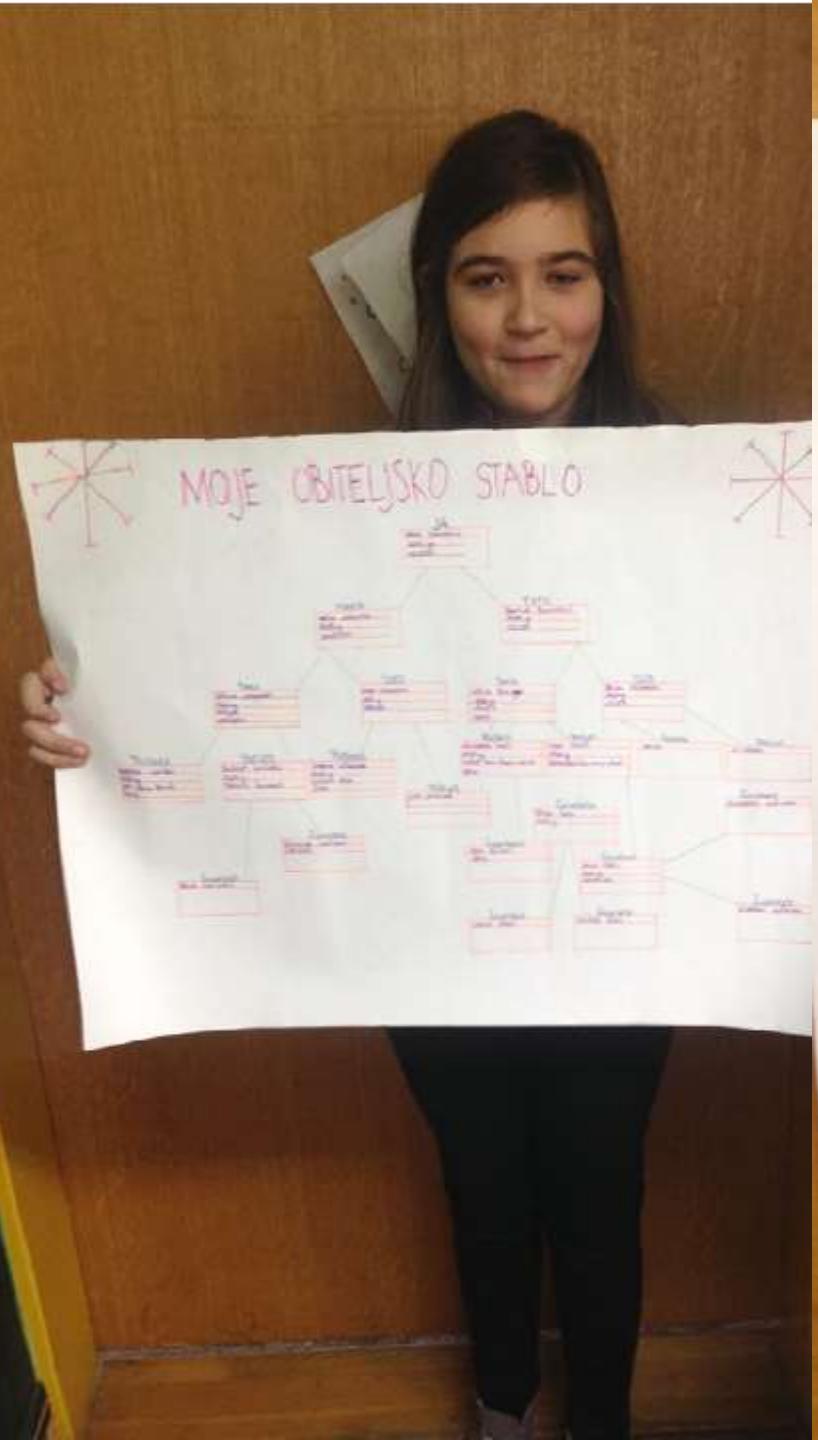
- razvijati svijest o važnosti arhiviranja dokumenata,
- očuvanje narodne baštine,
- vrednovanje zavičajne povijesti,
- različitost promatrati kao prednost te
- učiti međuljudsku toleranciju i prihvatanje i uvažavanje drugih kultura

Rodoslovna stabla – tko smo? Odakle potječemo?

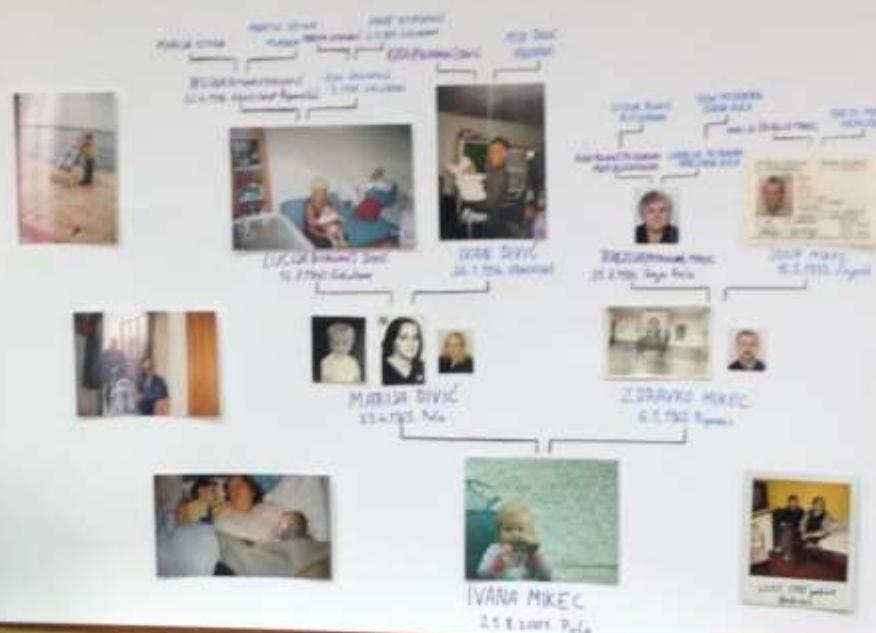

OBITELJSKO

No Luka

Ivan

Vlatko

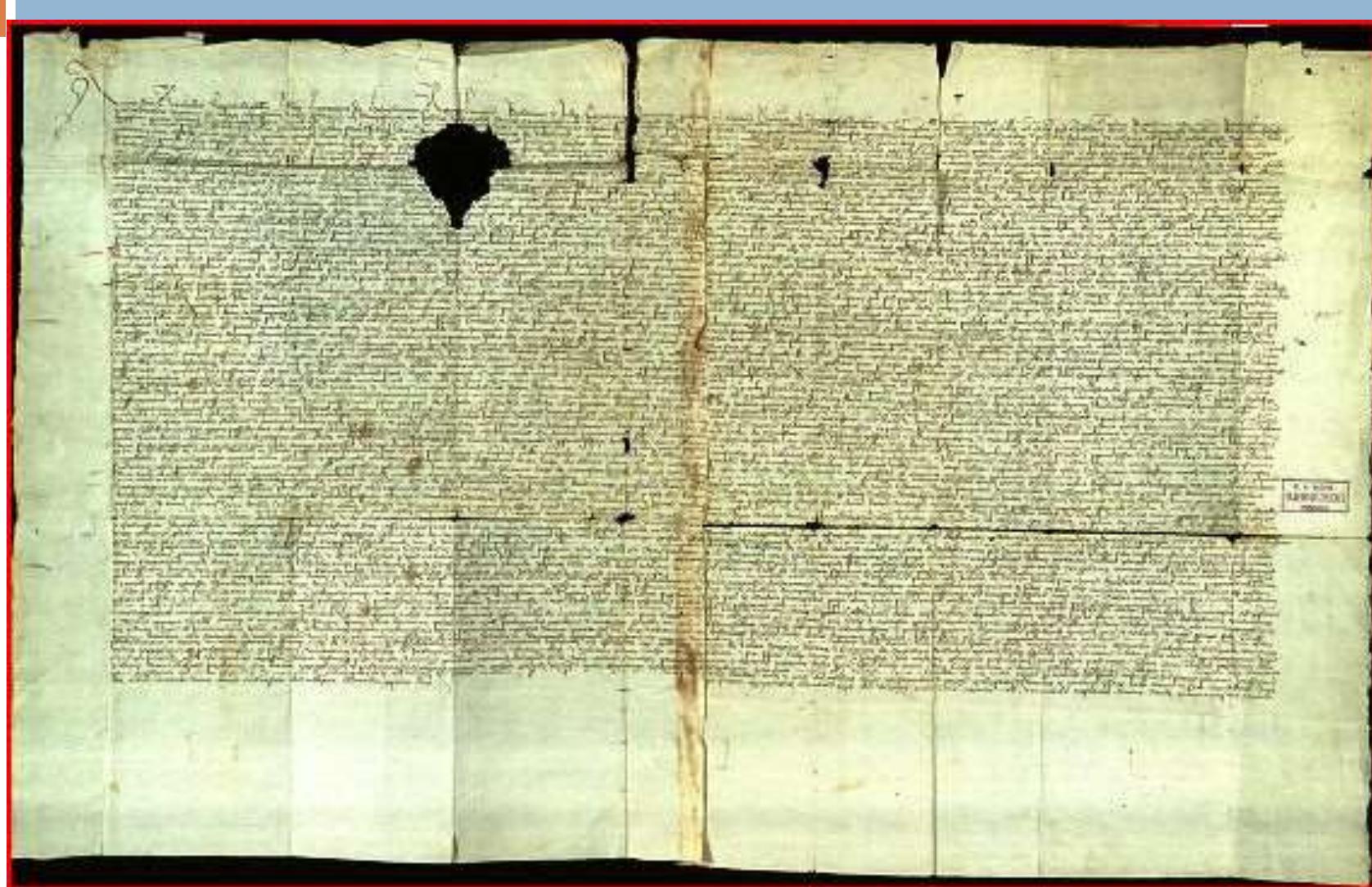
Tematske cjeline

- Sela podno Zlatnog brda
- Ruho
- Običaji
- Svakodnevica

Naselja pod Zlatnim brdom

Od imena do stanogradnje i lokalnih osobitosti

Prvi spomen naselja

Bán - Popovac

- Prvi spomen naselja 1214. godine pod imenom *Bán*.
- Po njemu je nazvanao i *Bansko brdo*

OPPIDVM BAAN:

- Povijesni ojkonimi Popovca relativno su slični, tako se naselje u srednjem vijeku spominje pod imenima *Bán*, *Bánfalva* i *Baán*“, u osmanskome i postosmanskome razdoblju *Ban* i *Bankafalu* , u vrijeme vlastelinstva Belje *Ban* i *Báán*, a od 1904. godine ime mijenja u *Baranyaban* te ga naposljetu od 1918. godine nazivamo *Popovac*

Kisfalud - Branjina

- Prvi poznati spomen naselja bilježi se 1214. godine pod imenom **Kysfalod**.
- *Kysfolud, Kyusfolud, Kysfalwd*
- Tradicijsko ime:
Kišfaluba

Bijeli križ u Branjini

- Početkom dvadesetoga stoljeća preimenovana u *Baranyakisfalud*
- Otprilike od osnutka Kraljevine SHS nazivamo ju *Branjinom*
- Nijemci koji su u njoj stanovali dvjestotinjak godina (1752.-1945.) nazivali su ju i *Kleindorf* ili *Kischfalud*

Čardak u Branjini

Lak – Főherceglak – Kneževo

- Na prostoru današnjega Kneževa u srednjem vijeku nalazilo se selo Lak koje se prvi puta spominje 1296. godine pod imenom Look.

- Današnje se naselje počelo izgrađivati početkom 19. stoljeća.
- Godine 1827. godine nadvojvoda Carlo Ludwig premjestio središte beljskog imanja u tadašnje Kneževu koje je nazvano *Főherceglak* kao spoj imenice *főherceg* koja znači „nadvojvoda, knez“ i imena prijašnjega naselja Lak

Sela podno Zlatnog brda

- Današnji izgled Branjine i Popovca oblikovan je još krajem 18. stoljeća kada su ju počeli naseljavati Nijemci kojima je bilo točno određeno kako moraju izgrađivati svoja naselja.
- U Beču je 1772. godine objavljen propis pod nazivom Glavna uputa za naseljavanje. Prema tom propisu postojale su tehničke norme za osnivanje naselja, oblikovanje kućišta, za gradnju kuće i ostalih zgrada. Precizno je određena širina ulica, kućišta, kao i smještaj svih zgrada koje moraju biti postavljene na istoj strani dvorišta i na granici prema susjedu (Galiot Kovačević: 2008: 211).

- Danas točno možemo iščitati utjecaje ovoga zakona u Popovcu i Branjini. Uspoređujući ih sa starim kartama vidljiva identična struktura sela onomu današnjemu. Ulice su prošarane starim švapskim špic kućama, pravoslavnom kućom s vjenčićem na ganjku, ali i novogradnjom i tzv. kućama iz obnove sagrađenim nakon Domovinskoga rata. Tako će jedna do druge stajati kuće sagrađene prije dvije i prije dvije stotine godina.

Baan

A

Maria

St. Josef

Haus

1826

1827

1828

1829

1830

1831

1832

1833

1834

1835

1836

1837

1838

1839

1840

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

1858

1859

1860

1861

1862

1863

1864

1865

1866

1867

1868

1869

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056

2057

2058

2059

2060

2061

2062

2063

2064

2065

2066

2067

2068

2069

2070

2071

2072

2073

2074

2075

2076

2077

2078

2079

2080

2081

2082

2083

2084

2085

2086

2087

2088

2089

2090

2091

2092

2093

2094

2095

2096

2097

2098

2099

20100

20101

20102

20103

20104

20105

20106

20107

20108

20109

20110

20111

20112

20113

20114

20115

20116

20117

20118

20119

20120

20121

20122

20123

20124

20125

20126

20127

20128

20129

20130

20131

20132

20133

20134

20135

20136

20137

20138

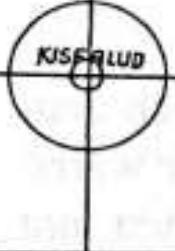
20139

20140

20141

20142

<

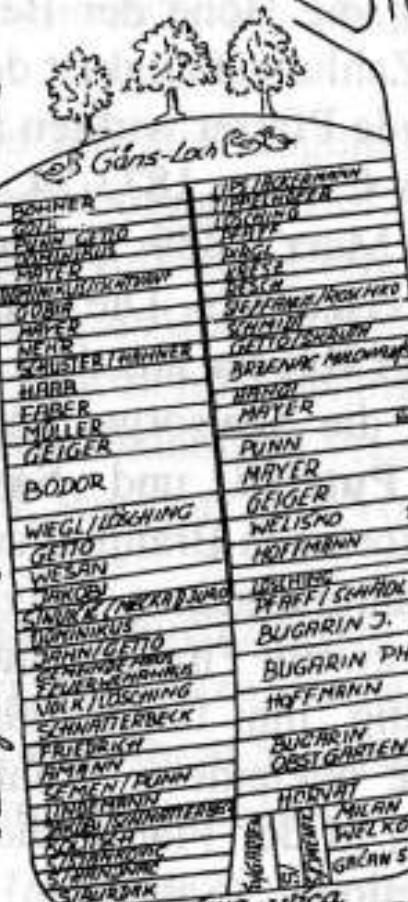
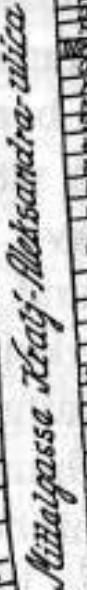
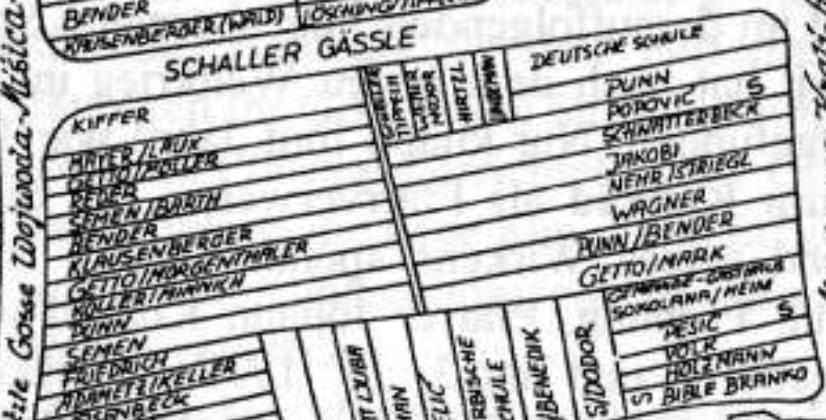
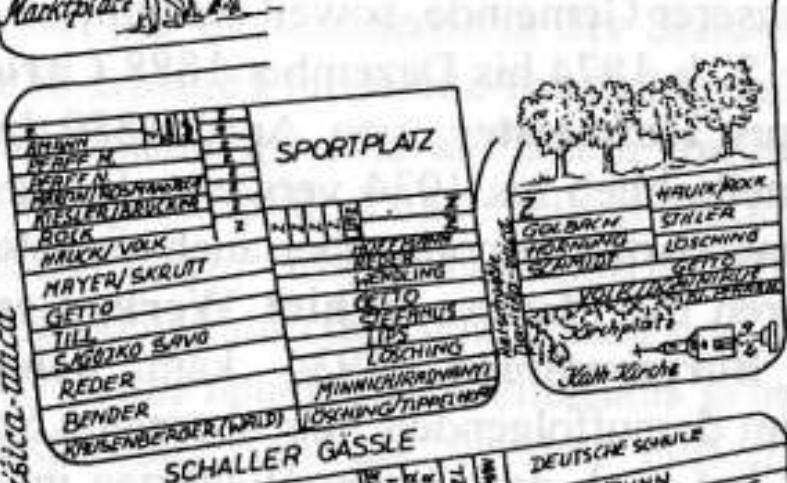

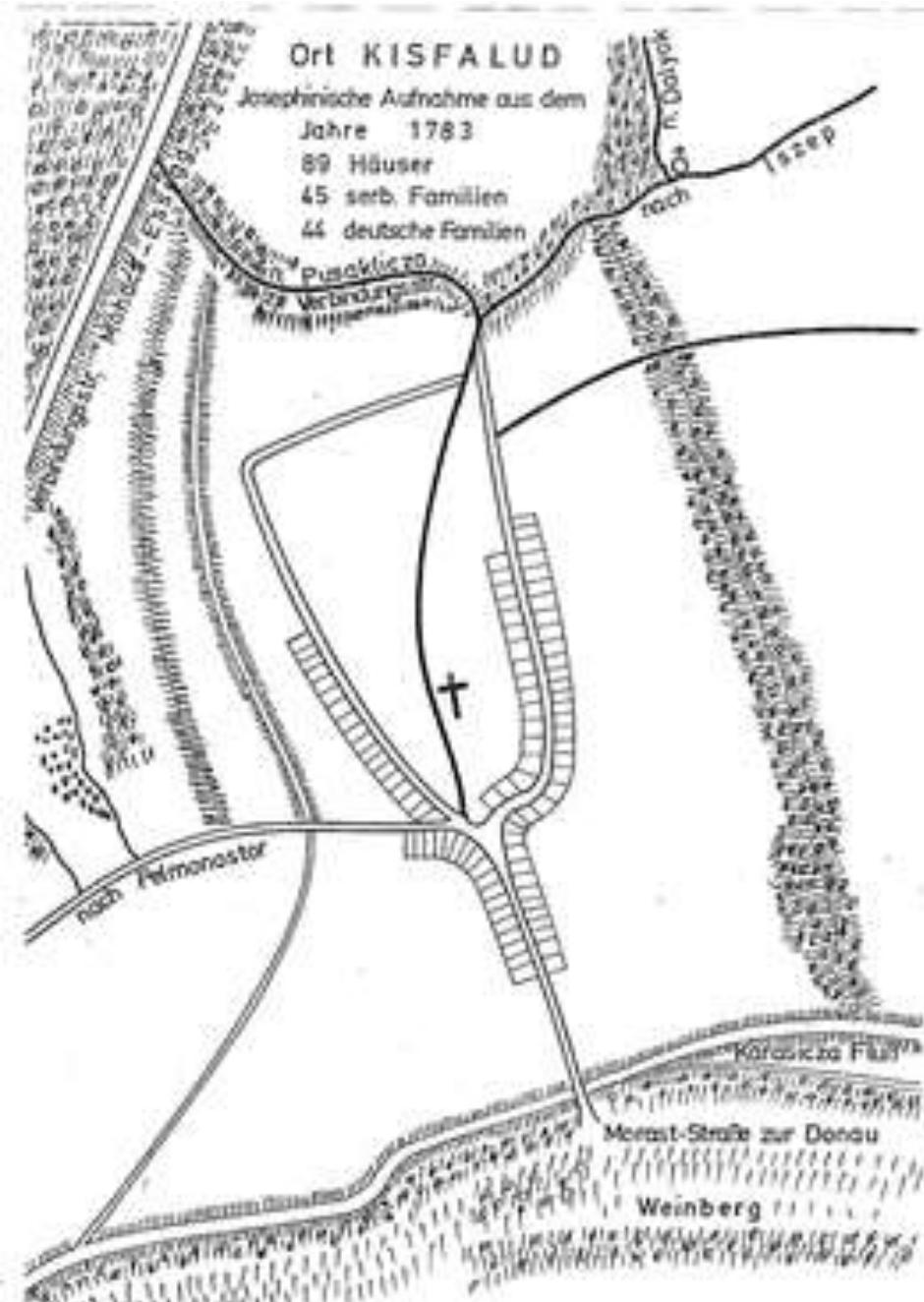
-597

Gemeinde Käsfalud
Übersichtsplan von 1944
Entwurf: Matthias Volh

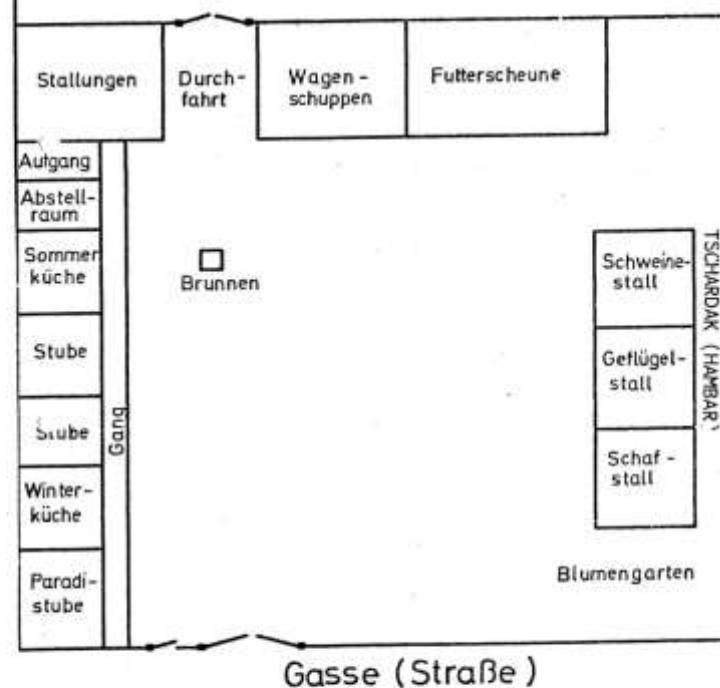
DAS SCHÖNSTE WAPPEN IN DIESER WELT
IST DER PFLUG IM ACKERFELD

Haus und Hof nach Grundriß

Hinterer Hofraum mit Treppplatz

Deutscher Bauernhof mit der Bezeichnung "HAKENHOF" in unserer Gemeinde "TRIANGELHOF" genannt.

Tlocrt okućnice i naselja prema zadanoj shemi

Ganjak, ganak ili trijem pravoslavne kuće u Branju

Ganjak kuće u Branjini izgrađene 1905. godine

Okućnica u Popovcu, oko 1948. godine

Najstarija kuća u Popovcu prema kazivanju mještana, ne znamo točnu godinu izgradnje – sredina 19. stoljeća.

Popovac, razglednica iz 1905. godine

Popovački kužni pil s kraja 18. stoljeća

Krajputaši

Na branjinskim poljima prema Kneževu stoje dva križa - katolički ili tzv. *Bijeli križ* i pravoslavni ili tzv. *Crveni križ*. Ovakve prizore možemo vidjeti diljem naše lokalne zajednice i uglavnom na sakralnim mjestima ili u poljima i vinogradima. Označavali su putove ili križanja, ali su i iskaz pučke pobožnosti u znak zahvalnosti za plodove zemlje.

Raho

Multikulturalnost uočljiva u ruhu predaka naših
mještana

Raho

- Važno mjesto u predstavljanju kulturne baštine Hrvatske, pa tako i ovog područja zasigurno pripada tradicijskom ruhu, ili uvriježenim nazivom, narodnoj nošnji. Veliku raznovrsnost i bogatstvo modaliteta narodnih nošnji uvjetovali su klimatska, zemljopisna i gospodarska obilježja podneblja te doticaji sa različitim kulturama. Upravo ova potonja značajka ujedno je i glavna odrednica naše lokalne zajednice u svakom pogledu te se svakako odrazila i na narodno raho. Baranja nema jednu narodnu nošnju –raho je različito od mjesta do mjesta i vezano uz etnije koje ga nastanjuju. Na ovim je fotografijama osim bogatstva narodnog ruha prikazano i šaroliko podrijetlo naših učenika.

Podunavski Šokci iz Duboševica, fotografirano 1920. godine

Podunavske Švabe, Kišfalubci u svojoj nošnji, fotografirano oko 1900. godine.

**Hrvati iz Srijema, fotografirano oko 1916.
godine**

Podunavski Šokci iz Duboševice, fotografirano oko 1940. godine.

Pravoslavke iz Popovca u zimskom ruhu, 1935.

Pravoslavke iz Popovca, svileno ruho, 1935.

Pravoslavke iz Popovca, djevojačko ruho, 1935.

Šira kolonizirana međimurska obitelj – nošnju nisu imali ili su ju prodali pri odlasku iz otadžbine

Kolonizirani danas - KUD Bijeli Ilijani, jedini KUD koji njeguje zagorske plesove u Baranji

Rad

Rad na polju

Rad u vinogradima

Svinjokolje

- Kako se stanovništvo ovih područja uglavnom, možemo reći i oduvijek, bavilo poljoprivredom, vinogradarstvom i uzgojem stoke, ovi su poslovi činili i središnji dio njihova života. U vrijeme kada je bilo najviše posla, mještani su se i najviše družili. Trenutci branja grožđa ili kukuruza te svinjokolje, bili su iznimno važni, ali činili i svojevrsni vrhunac druženja mještana. Točno se znalo tko će kada imati berbu grožđa, kukuruza ili svinjokolju i tko će kome pomoći. Jedni su drugima uzajamno pomagali, mnogo radili, ali se tada i najviše nasmijali. Važno je napomenuti i da je sve ove godišnje poslove pratila i pjesma, bila ona tematikom vezana uz posao ili ne, svakako je uvijek bila prisutna.

Izgradnja kuće

Berbe grožđa

Rad na polju – žetve i sjetve

Svinjokolje

Običaji

Ondje gdje se kulture isprepliću, gdje se nacije susreću – svakako će biti prostor bogat narodnim običajima i prakticiranjima kakvih uvriježenih načina ponašanja koji se prenose s koljena na koljeno, a kada se svi ti običaju nerijetko i izmiješaju dobivamo jedan uistinu zanimljiv spektar narodnih obrazaca ponašanja u određene dane.

Svadbe

Svadbene povorke – ima li ih još?

Maškare/maćkare u Branjini 1973. godine, imitiraju svadbenu povorku

Nošenje litija u Branjini. Pravoslavci su imali i vjerski običaj nošenja litija. Kada se nosila litija na Duhove, svetile su se šume, išlo se skroz dolje do Studenca i to skroz kroz Planinu, do jednog križa pri vrhu gdje su se pleli vijenci. I onda se išlo dolje prema crkvenom podrumu. Išlo se svake godine do 80-ih godina kada je običaj prestao zbog premalo naroda.

Pravoslavci su nosili litije u Popovcu na Duhove kod križa podno planine, a za Đurđev dan su se nosile na žita prema Branjini na prostore gdje je danas silos, na žito mještana Popovca. Litije su se nosile do Domovinskoga rata.

Pogrebni običaji

Iako su pogrebni običaji diljem Hrvatske relativno slični, svaka zajednica ima neke svoje posebnosti. Postoje određena nepisana pravila, običajne zakonitosti, koje najbolje znaju stari mještani te ih prenose na mlađe naraštaje. Kako je u selima Popovac i Branjina religijska struktura mještana bila isprepletena dugi niz godina, isprepleli su se i narodni običaji u ovim, po obitelj pokojnika, najtežim trenutcima, a najuočljiviji su u danima nakon ukapanja pokojnika.

Hravtak

Svakodnevica

- Okosnica dana radišnoga Baranjca svakako je njegovo imanje – zemlja, kuća, stoka, vinogradi i povrh svega obitelj. Stoga se svakodnevni život upravo odvijao oko navedenoga, ništa posebno drugačije negoli u bilo kojem drugom kraju svijeta. Poslije posla, naše je mještane uvijek dočekivao i posao koji je trebalo obaviti i kod kuće, tako da je slobodnoga vremena uvijek bilo malo, a ono što ga je bilo provodilo se sa svojim najbližima. Radilo se nije jedino u dane svetkovanja, stoga je važan dio u njegovom životu imala i pobožnost – što redovna crkvena, a što pučka pobožnost.

I još mnogo toga...

Mediterranean Library
Leslie -
- 1/2 Lissologus leptocephalus
- 2 gaga
- 1 specimen of *Leptopelis macrops*
- 1 black rat snake *Elaphe sauromates*
- 1 male frog egg shell
- 1 young garter snake *Pituophis melanoleucus* (empty mucus
filled gut) (see also under
Amphibian section)

Amphibian section
- 1 female *Leptopelis macrops*
- 1 female *Leptopelis macrops* (empty
mucus filled gut)

NAKON ŠEST GODINA PROGONSTVA BARANJCI PRVI PUT U BRANJINI

Još jača vjera i želja za povratkom

Crkveni god prognani mještani Branjine, baranjskog mjesta nadomak graničnoga prijelaza Kneževi, proslavili su u oštećenoj i devastiranoj crkvi * Zupljeni su s cvijećem i svijećama pohitali u crkvu, no vidjevši gole zidove, brojni su zaplakali * Iako nisu mogli na pragove svojih kuća, prognani su otišli s još jačom vjerom u konačni povratak

Nevenka ŠPOLJARIĆ/Suzana KRAUZ

BRANJINA - Tek ove godine, nakon šest godina progona, brojni Branjinci odlazeci na proslavu svojega crkvenog goda imaju priliku da prvi put, makar izdaleka, vide razrušeno ili devastirano obiteljsko ognjište koje su stjecali cijelog života, a zbog rata prisilno su ga, s poniznjem i često s vrećicom u ruci, morali napustiti. Susret s kućom i ranjenom crkvom za prognane istodobno označava povratak s oziljcima, ali i nadu da će molitve za mirom urodit plodom. Take osjećaje na nedjeljnoj svetoj misi podijeli smo s prognanim mještanimi Branjine, maloga baranjskog mjesta nadomak graničnoga prijelaza Kneževi, prema Madarskoj. Tamo je naime, u katoličkoj crkvi, sa »zakašnjenjem«, proslavljen crkveni god Marijinog prikazanja (inače se slavi 31. svibnja), no za vjersko okupljanje povod može biti crkveni god, ali istodobno najvažnije je da usrdna molitva za mir i ljubav bude predvodnica povratku. U takvome ozračju koncelebrirano misno slavlje predvodio je dr. Marin Srakić, biskup Đakovačke i srijemske biskupije, kojemu je ovo peti pastirski pohod baranjskim župama.

Susret s crkvom uznemirio i najtvrdja srca

Kao i drugdje kada su se okupljali prognani u svojim devastiranim crkvama, riječima je bila neizreciva njihova žalost pomiješana sa surzama pri bolnomo susretu sa zakorovljennim, useljenim ili urušenim kućama, koje su Branjinci mogli vidjeti jedino kroz prozor autobusa. Stoga ne čudi poruka koju je, organizirajući odlazak i dolazak u mjesto, izrekao

Kad već ne mogu na groblju, prognani su cvijeće i upaljene svijeće ostavljali kod kriza ispred crkve

primali sakrament svete potvrde, vjenčavali... Improviziran oltar ukrašen je cvjetovima prognaničke čežnje s mnogo nemjerljive ljubavi. Pri pogledu na kor gdje se nalaze orgulje ili, pak, na vlažne i oštećene zidove bez slika svetaca, suze su same potekle. Tako je bilo i ispred crkve kada su prognanići nježnim dođirima milovali križ, ukrašavajući ga cvijećem. Netko je palio svijeće, netko je molio klicceći, no svi su bili zadovoljni što križ nije oskvrnut i što stoji na mjestu.

Osjećaji koji se riječju ne mogu iskazati

Od župnika Božidara Petrovića doznali smo kako je crkva gradena polovinom 19.

stoljeća, te da danas treba temeljitu obnovu, od poda do krovišta. Prozore treba ustakliti jer su porazbijani i kroz njih ulaze ptice, koje su jedine stanarice svetog doma.

- Slika koja prikazuje Pohodenje bl. Djevice Marije, odnosno spomenjan crkve, ukradena je. Kalež je ostao sačuvan jer je bio pohranjen u Biskupiji. Svirale orgulja treba popraviti, a samo jedno zvono je u funkciji. Prvi put nakon šest godina održali smo svetu misu, a nadam se da ćemo sljedeći crkveni god dočekati u Branjini - rekao je v.l. Petrović, te dodao kako je, zahvaljujući mještanimi Josipu Mardetku i Goranu Iveku, okoliš crkve za ovu prigodu ureden tako što je pokošena visoka trava. Tek nakon sudjelovanja na svetoj misi kada su sreća

Statinjak Branjinskog tijekom 70.-

Tisuć trista prodoča leta
otkada sja nam vjera sveta
kroz brezuljke i doline
hrvatske nam domovine

2

Tebi Bože u dan ovaj hrvat
daje razjet svoj.

Ko i trista tisuća leta
ostati će uvijek troj
prijev

I svaka srca nemlje ove
mek zapjeva u taj čas
vinci k Bogu svjeđe misli
zahvalnosti digne glas

BELJE
Poljoprivredni - industrijski kombinat
TVORNICA POLJOPRIVREDNIH STROJEVA
TRNEZEVAC
(Naziv privredne organizacije)

400 (Mjesto i adresa)

Broj _____

20.11.1961
(Datum)

Na temelju čl. 150, 200 i 202 Zakona o radnim odnosima (Sl. list FNRJ br. 53/57.) i čl.
Tarifnog pravilnika donosi se

Rješenje

Leskovar Branko raspoređenom-oj na radno mjesto
(porodično ime, očevo ime i ime
polukvalifikov. radnik u ekonom. jedinici 16., uvedenom pod rednim brojem
(naziv radnog mjeseta)

Tabele tarifnih stavova

O d r e d u j e s e

tarifni stav

u netto iznosu mjesечно od dinara ili po satu od 65,- dinara
u brutto iznosu mjesечно od dinara ili po satu od 115,- dinara

Isplata po ovom rješenju vršit će se od 1. I. 196 godine.

Protiv ovog rješenja može se u smislu čl. 370. Zakona o radnim odnosima izjaviti prigovor Upravnim odboru odnosno Radničkom savjetu u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

O tom obavijest :

1. Leskovar Branko
(porodično ime i ime radnika-radnice)
2. obraćunsko
3. računovodstvo
4. sekretarijat

Primio rješenje dana 196.....

Direktor:

H. M. J.

□ I za kraj – neka poznata nam lica iz mlađih dana

